

Tagasiside sotsiaalkaitseministri määruse "Erihoolekandeteenuste järjekorra pidamise kord ja nõuded" eelnõule

Täname, et olete saatnud eelnõu kooskõlastamiseks Erihoolekandeteenuste Pakkujate Liidule (EHK). Oleme teadlikud, et määrus on muutmisel ning seetõttu oleme esitanud ka oma varasemad ettepanekud muudatusteks Bärbel Vapper'ile. Kahjuks ei ole praeguses eelnõus ühegi meie muudatusettepanekuga aga arvestatud ning samuti ei ole me saanud tagasisidet nende arvestamise ning mitteamvestamise, ega mitteamvestamise põhjuste kohta.

Sellest tulenevalt esitame meie ettepanekud taaskord:

1. Määruse § 1.EHK ettepanekud on:

- 1.1. pidada ka eelisjärjekorda teenuste ja maakondade lõikes, kuna ka eelisjärjekorras oleval inimesel on õigus valida, kuhu maakonda ja millise teenuse osutaja juurde ta soovib teenusele minna. Juhul kui teenusekoht vabaneb eelisjärjekorras mujal kui inimese poolt soovitud kohas, siis suunatakse inimene tema nõusolekul muidugi vabanenud kohale;
- 1.2. pidada kohtumäärusega teenuse järjekorda eraldi alaealiste ja täiskasvanute lõikes. Ehkki kohtumäärusega teenusele määratud isik peaks teenusele saama koheselt oma ohtlikkuse tõttu, siis tuleb siinkohal kaaluda ka klientide huve teenusel olles. Suunates alaealise teenusele samasse keskkonda täiskasvanutega olukorras, kus täiskasvanute kohtumäärusega teenuse personalinõudeks on tagada päevasel ajal 1 tegevusjuhendaja kohalolu 10 kliendi kohta ning öösel 20 kliendi kohta, ei saa teenuse osutaja tagada alaealiste turvalisust;
- 1.3. pidada kohtumäärusega alaealiste järjekordi eraldi vaimupuudega ning normintellektiga alaealiste kohta. Sellekohane vajadus on taas tingitud praktikas tekkinud olukorrast, kus nendele lastele ühes keskkonnas teenuse osutamine on ohtlik vaimupuudega lastele ning arengut pidurdav normintellektiga lastele. Lisaks kehtestada SKA-le õigus teha teenuse osutaja ja lapsevanema ja/või eestkostja nõusolekul erisusi teenusele suunamisel olenevalt alaealise profiilist. Näiteks kui laps on kerge vaimupuudega ning seetõttu järjekorra järgi praegust teenuse osutajaid arvestades Imastu Kool - Kodu laps, siis juhul kui tema profiil viitab siiski vajadust Tapa Erikooli järele, on õigus koostöö tulemusel sellekohane otsus ka teha.
- 1.4. teha järjekorrad avalikuks, et nii inimesel endal kui ka tema eestkostjal oleks teada, mitmes on inimene järjekorras. Samuti teenuse osutajal oleks ajakohane info teenusevajaduse kohta. Kogu infot muidugi avalikuks teha ei saa, ent vähemalt maakonna, teenuse ja teenusele soovitava aasta info küll. Hea näide on lasteaedade järjekorra avalikustamist, mis andis planeerimiseks hea info nii lasteaedadele kui ka lapsevanematele. Loomulikult ei saa avalikustada teenusele soovijate nimesid, ent selle saaks lahendada näit koodi vm tunnusmärgi alusel, mis igale teenuse soovijale antakse ning mille järgi ta saab oma kohta järjekorras vaadata.

2. Määruse § 2. lõige 1. EHK ettepanekud on:

- 2.1. lisada info aasta ning kui teada, ka kuu kohta, millal teenusele soovitakse saada. See annab riigile võimaluse planeerida teenuse vajadust, teenuse osutajale teenusekohtade loomist ning inimene peab läbi mõtlema, millal ta ka tegelikult teenusele tuleb. Probleem

lahendaks mõneti ehk olukorra, kus me ei tea, mis on tegelik teenusevajadus, sest tänasel päeval saab teenuse järjekorda võtta ennast olenemata sellest, millal tegelikkuses teenust vajatakse;

2.2. märgime ära, et teenuse osutaja nimi peab sisaldama nii ettevõtet kui ka ettevõtte konkreetset üksust, kuhu teenusele soovitakse. AS Hoolekandeteenused näitel märgitaks teenuse osutaja nimi näiteks järgmiselt: AS Hoolekandeteenused Tapa Kodu;

2.3. lisada, et järjekorda paneb SKA teenusele soovija pärast seda kui on andnud teenuse soovijale ülevaate kõikidest teenuse osutajatest, mis osutavad teenuse soovija rehabilitatsiooniplaani märgitud teenust ning asuvad maakondades, kuhu teenusele soovitakse. Juhul kui inimesel puudub erisoov maakonna või teenuse osutaja osas, siis SKA annab ülevaate kõikidest rehabilitatsiooniplaani märgitud teenuse osutajatest. Sel moel aitab SKA juhtumikorraldaja valida parima teenuse osutaja iga teenusele soovija jaoks.

3. EHK hinnangul puuduvad määrusest mitmed olulised punktid, mida peaks järjekordade pidamisel reguleerima. Ettepanekud on:

3.1. lisada järjekorrast väljaarvamise alused;

3.2. lisada, mille alusel SKA otsustab, milliseid järjekordi eelistlühendada. Näiteks kui praegu on suund eelistlühendada kogukonnateenuse järjekorda, siis mis alusel SKA need otsused teeb? Juhul kui selline õigus on sisustatud muul viisil, siis kuidas?

3.3. selgelt peaks olema kirjas, kuidas SKA otsustab vabanenud teenusekoha rahastuse suunamise juhul kui teenuselt lahkuv klient raha enam ei vaja. Sellised juhused on päevakorra eelkõige kui inimene lahkub erihoolekandest, näit üldhooldusele, hooldushaiglasse, KOV teenustele vm. Tekib küsimus, millisele teenusele suunab SKA erihoolekandest lahkunud kliendi teenuse raha, sest SKA-l on valik täna suunata raha ükskõik mis teenusele. Kas valik tehakse selle alusel, kes iga teenuse nr 1 järjekorras olijatest on kauem oodanud, jääb teenuseraha sellele teenusele, kust klient lahkus vm alused? Inimeste teenusele suunamine ja seega ka raha jagamine peab olema läbipaistev, mida ta täna ei ole üldse mitte.

Loodame saada oma ettepanekutele tagasiside ning ettepanekute arvestamist.

Lugupidamisega,

/allkirjastatud digitaalselt/

Mare Naaber
Juhatuse esimees